

14. februarja praznujemo valentinovo, praznik, ki s seboj prinaša prebujanje narave, ljubezen, prijateljstvo in drobne pozornosti. A vedno ni bilo tako. Pred dvajsetimi leti smo valentinovo sprejeli z odporom, kot nekaj, kar prihaja iz Amerike in ima potrošniško noto.

Valentinovo je v obliki, kot je širši javnosti znano danes, v Slovenijo prišlo konec 80 oziroma v začetku 90 let prejšnjega stoletja. Takrat so ga sprejeli z odporom kot nekaj, kar prihaja iz Amerike in ima potrošniško noto.

Da valentinovo vedno nosi s seboj pozitivno sporočilo, pa ob tem pravi etnologinja Ana Beno z oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo ljubljanske filozofske fakultete. "To je prebujanje narave, ljubezen, prijateljstvo, drobne pozornosti," pravi Benova in dodaja, da takšno sporočilo zlasti v času krize še posebej potrebujemo.

"Zlasti mlajša generacija ima to novo obliko že čisto za svojo," je še poudarila Benova in dejala, da pa ni prav, da podležemo vsem marketinškim akcijam in pozabimo na pravi pomen praznika.

Zaslugo za sedANJI način praznovanja valentinovega imajo tiskani mediji. Zaslugo za uvedbo valentinovega, kot je danes znano po celotni Sloveniji, imajo tiskani mediji iz konca 80 let 20. stoletja. Ti so se tedaj spraševali, ali ne bi bil že čas za uvedbo tega praznika in njegove vsebine tudi pri nas, navaja etnolog Janez Bogataj v knjigi Slovenija praznuje.

Praznik ima sicer po njegovih navedbah več kot poltisočletno dediščino v Angliji, od koder se je razširil v ZDA in tam dobil dodatne materialne razsežnosti. Potem ga je spet prevzela Evropa kot potrošniško obliko, za katero stoji cela praznična industrija.

Korenine praznika so poganske in so povezane z željami po novem življenju, plodnosti in rasti v pomladnem obdobju, ki je bil prvotno začetek novega leta.

Svetega Valentina smo v Sloveniji sprva videli kot znanilca prebujanja narave. Po besedah etnologinje Ane Beno, smo valentinovo v Sloveniji poznali že prej, čeprav z drugačnimi navadami in drugačnim pomenom. "Svetega Valentina smo videli kot znanilca prebujanja narave, o čemer priča tudi rek Valentin ima ključke od korenin," je dejala.

V tem času so se po njenih besedah že začela prva dela v vinogradu in vrtovih, omenjali so

tudi že prve ženitve ptic. Opisala je navado v severovzhodnem delu slovenskega ozemlja, kjer so gospodinje pekle ptičke iz testa. Skrivale so jih pred otroki, na valentinovo pa skrivaj obešale po grmovju in drevesih. Otroci so potem hodili od hiše do hiše in spraševali, ali je kaj ostalo zanje od ptičje ženitve. Gospodinje so jih povabile na vrtove, kjer so lahko pobirali testene ptičke.

Kdo je bil sveti Valentin? Prva slika svetega Valentina se je pojavila v Nürnberški kroniki iz konca 15. stoletja. Besedilo ga opisuje kot rimskega duhovnika, ki je pretrpel mučeništvo pod cesarjem Klavdijem II. v drugi polovici 3. stoletja. Rimske oblasti so ga priprle, ker je poročal krščanske pare in tudi sicer pomagal kristjanom, ki jih je cesar preganjal. Pretepli so ga s koli, ga kamenjali in obglavili.

Sveti Valentin, mučenec, je zaradi svojega imena, ki izhaja iz latinske besede valens ter pomeni zdrav in močan, priprošnjik zoper telesne slabosti in kužne bolezni. Ker je njegov god v predpustnem času, so se mu priporočali mladoporočenci. Zaradi rimske legende, po kateri je vrnil vid slepi deklici, je postal zavetnik za oči, zaradi legende, po kateri je ozdravil otroka s padavico, pa so se mu priporočali bolniki z epilepsijo.